

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire în ceea ce privește aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat pentru beneficiarii FESI de la nivel local", Cod proiect 1.1.005
Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2014-2020

Aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat

ZIUA IV

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. **Serviciul public și serviciul de interes economic general**
2. **Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței**
3. **Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară**
4. **Principiul Altmark**
5. **Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare**
6. **Serviciul de interes economic general notificabil**
7. **Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători**
8. **Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice**

SERVICIILE ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

SERVICII PRIVATE:

- ✚ doar întreprinderile private pot satisface cererea de pe piață;
- ✚ se manifestă concurența pentru atragerea consumatorilor;
- ✚ categoriile sociale defavorizate nu beneficiază de aceste servicii.

SERVICIILE PUBLICE CU CARACTER ADMINISTRATIV:

- ✚ sunt dezvoltate, finanțate și reglementate de stat;
- ✚ consumul este indivizibil;
- ✚ nu se manifestă concurența;
- ✚ există o obligație de a le folosi.

- apărarea națională;
- poliția;
- justiția.

SERVICIILE ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

SERVICII PUBLICE CU CARACTER ECONOMIC:

- ✚ există concurență între agenții economici pentru atragerea consumatorilor;
- ✚ anumite categorii de consumatori pot fi excluse datorită tarifelor ridicate.

SERVICII DE INTERES ECONOMIC GENERAL (SIEG)

ORGANIZARE DIFERITĂ LA NIVEL EUROPEAN - REFLECTĂ:

- ✚ limitările geografice și tehnice;
- ✚ situația politică și administrativă;
- ✚ istoria și tradițiile locale.

NU EXISTĂ O DEFINIȚIE CONSACRATĂ LA NIVEL EUROPEAN!!!

SERVICIILE ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

DEFINIȚII (ORIENTATIVE):

✚ **Servicii de interes general** – se referă la serviciile comerciale și ne-comerciale considerate de autoritățile publice ca fiind de interes general și subiect al obligației de serviciu public.

✚ **Servicii de interes economic general** – se referă la serviciile comerciale la care sunt obligate statele ca rezultat al obligației de serviciu public, în virtutea criteriului interesului general.

✚ **Serviciul public** – se referă atât la entitatea care furnizează serviciul, cât și la rolul atribuit acestora în vederea satisfacerii unui interes general

SERVICIUL PUBLIC ≠ SECTORUL PUBLIC

✚ **Sectorul public** – se referă la statutul legal al entităților, prin prisma structurii acționariatului.

✚ **Serviciul universal** – set de cerințe de interes general care ar trebui satisfăcute de operatori în așa fel încât oricine să poată avea acces la anumite servicii esențiale la un preț accesibil.

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

PRIMA TENTATIVĂ DE NORMARE – 1996

PRINCIPII EUROPENE:

- ✚ **Neutralitatea** – furnizorii de servicii pot fi publici sau privați – nu se solicită privatizarea acestora;
- ✚ Statele Membre au **libertatea de a defini serviciile de interes general**, de a alocă drepturile speciale, reglementa conducerea întreprinderilor furnizoare și de a le finanța;
- ✚ Prevederile art. 106 din TFUE **nu se aplică serviciilor de interes general fără caracter economic** (educația obligatorie, asigurările sociale) și activităților de interes național, care sunt prerogativele statelor (siguranță, justiție, diplomație, înregistrarea nașterilor, deceselor sau căsătoriilor etc);
- ✚ **Proportionalitatea** – trebuie să existe un echilibru între obligația de furnizare a unui serviciu de interes general și serviciul prestat (resursele alocate trebuie să fie corelate cu rezultatele obținute).

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

LIBERALIZAREA PIȘTELOR / DESCHIDERA SPRE CONCURENȚĂ:

APARIȚIA COMPETITORILOR PRIVAȚI, care pot oferi:

SERVICII MAI BUNE

SERVICII MAI IEFTINE

Comisia Europeană a inițiat și derulează procedura de deschidere a pieștelor serviciilor în fața concurenței (liberalizare graduală)

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

LIBERALIZAREA PIETELOR / DESCHIDEREA SPRE CONCURENȚĂ:

✚ PIAȚA TRANSPORTULUI – liberalizată parțial:

A. Transportul aerian:

- serviciile de transport intracomunitar – liberalizate din aprilie 1997;
- serviciile de transport în zone îndepărtate sau slab populate – statul poate impune operatorilor obligația de a presta un SIEG.

B. Transport rutier:

- transportul de mărfuri - liberalizat;
- transportul de călători – liberalizat parțial (obligația de a presta SIEG-uri se poate impune doar pentru transportul în localități și în zonele imediat adiacente).

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

LIBERALIZAREA PIETELOR / DESCHIDEREA SPRE CONCURENȚĂ:

C. Transportul feroviar:

- piața transportului de marfă pe rețeaua transeuropeană – liberalizată din martie 2003;
- piața transportului de marfă internațional – liberalizată din ianuarie 2006;
- piața de cabotaj feroviar – liberalizată din ianuarie 2007;
- piața transportului internațional de călători – liberalizată din ianuarie 2010;
- se poate impune obligația de a presta un SIEG în cazul transportului intern de călători.

D. Transportul maritim:

- cabotajul – liberalizat din decembrie 1992;
- pot fi impuse SIEG-uri pentru transportul înspre / dinspre insule sau cabotaj în apele teritoriale proprii.

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

LIBERALIZAREA PIEȚELOR / DESCHIDEREA SPRE CONCURENȚĂ:

- ✚ Piața energiei – parțial liberalizată;
- ✚ Piața serviciilor poștale – parțial liberalizată;
- ✚ Piața radio-difuziunii – parțial liberalizată.
- ✚ Piața telecomunicațiilor – liberalizată.

OPERATORI ECONOMICI PRIVAȚI EXISTĂ ACTUALMENTE ȘI PE:

- ✚ Piața salubrității;
- ✚ Piața serviciilor de termoficare;
- ✚ Piața serviciilor de alimentare cu apă – canalizare;
- ✚ Piața serviciilor de iluminat public stradal;
- ✚ Piața serviciilor funerare.

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

REGLEMENTARE MAI STRICTĂ

PACHET LEGISLATIV COMPLEX:

✚ Cadru comunitar

principii privind încredințarea SIEG

✚ Comunicare a Comisiei

concepte (definirea SIEG, ajutor de stat / non-ajutor, compensație / supra-compensație, criteriile Altmark);

✚ Decizie a Comisiei

ajutorul compatibil în cazul SIEG;

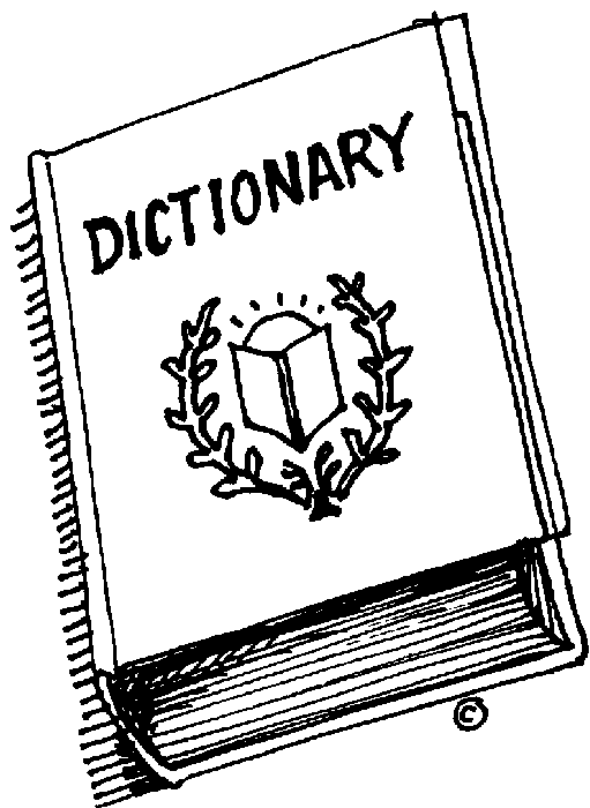
✚ Regulamentul (UE) nr. 360/2012

ajutorul de minimis pentru SIEG.

SIEG – TENDINȚE LA NIVEL EUROPEAN

DEFINIRE MAI PRECISĂ:

✚ se acordă pentru prestarea unei activități economice - furnizarea de bunuri și servicii pe o piață;

✚ nu se poate încredința un SIEG dacă serviciile sunt prestate deja sau pot fi prestate în condiții similare (preț, calitate, continuitate, accesibilitate) de către întreprinderi care își desfășoară activitatea în condiții normale de piață.

DACĂ STATUL ÎȘI EXERCITĂ ATRIBUȚIILE DE AUTORITATE PUBLICĂ, ACTIVITATEA NU ARE CARACTER ECONOMIC:

- ✓ armată și poliție;
- ✓ siguranța și controlul navigației aeriene;
- ✓ controlul și siguranța traficului maritim;
- ✓ supravegherea antipoluare;
- ✓ organizarea, finanțarea și executarea pedepselor cu închisoarea;
- ✓ sisteme de securitate socială bazate pe principiul solidarității;
- ✓ asistența medicală bazate aproape integral pe principiul solidarității;
- ✓ învățământul public.

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. **Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței**
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. Principiul Altmark
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice

DEMONSTRAREA EȘECULUI DE PIAȚĂ

NU EXISTĂ NORME EUROPENE CLARE DE DEFINIRE A SIEG-ULUI

AUTORITĂȚILE DISPUN DE O LARGĂ MARJĂ DE MANEVRĂ

AU FOST OFERITE INDICAȚII MINIMALE – PRINCIPII DE DEFINIRE

COMISIA VA VERIFICA DOAR EXISTENȚA UNOR ERORI CLARE

**EROAREA DE DEFINIRE POATE CONDUCER LA ACORDAREA DE
AJUTOARE INCOMPATIBILE !!**

DEMONSTRAREA EȘECULUI DE PIAȚĂ

PRINCIPII COMUNITARE MINIMALE DE DEFINIRE:

- ✚ serviciile care urmează a fi clasificate ca SIEG trebuie să fie destinate cetățenilor sau să fie în interesul societății, în general;
- ✚ încredințarea unei „misiuni speciale de serviciu public” implică furnizarea de servicii pe care o întreprindere, dacă ar ține seama de propriile sale interese comerciale, nu și le-ar asuma sau nu și le-ar asuma în aceeași măsură sau în aceleași condiții;
- ✚ nu este oportun să se impună o obligație specifică de serviciu public unei activități care este deja furnizată sau care poate fi furnizată în mod satisfăcător și în condiții – precum prețul, trăsăturile obiective privind calitatea, continuitatea și accesul la serviciu – compatibile cu interesul public, astfel cum este definit de către stat, de către întreprinderi care își desfășoară activitatea în condiții normale de piață.

DEMONSTRAREA EȘECULUI DE PIAȚĂ

MODALITĂȚI DE DEMONSTRARE A EȘECULUI DE PIAȚĂ:

SOLUȚII POSIBILE:

+ consultare publică – **MENȚIONATĂ ȘI ÎN LEGISLAȚIE !!!**;

+ studiu / analiză de piață – **AR TREBUI DERULAT DE O ENTITATE INDEPENDENTĂ !!!**

RISCURI ???

+ procedură de achiziție eșuată.

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. **Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară**
4. Principiul Altmark
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

CONDIȚII DE ACORDARE:

**SE REGĂSESC ÎN TOATE REGLEMENTĂRILE REFERITOARE LA
ATRIBUIREA SERVICIILOR DE INTERES ECONOMIC GENERAL !!!**

**SUNT ESENȚIALE PENTRU ASIGURAREA COMPATIBILITĂȚII
AJUTORULUI !!!**

ȘI

**SUNT ESENȚIALE PENTRU DEMONSTRAREA FAPTULUI CĂ NU SE
ACORDĂ UN AJUTOR DE STAT !!!**

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

ACTUL DE ATRIBUIRE

- ✚ instrument legislativ sau normativ / contract – un act sau mai multe;
- ✚ actul poate fi emis la inițiativa autorității publice sau la cererea furnizorului de servicii - servicii care au fost dezvoltate și propuse chiar de către furnizor;
- ✚ trebuie să indice cel puțin:

- întreprinderea căreia i-a fost încredințată obligația prestării serviciului;
- obligații specifice prestării serviciului (inclusiv de păstrare și consolidare a infrastructurii specifice);
- durata și posibilitățile de prelungire;
- teritoriul asociat;
- natura drepturilor exclusive sau speciale acordate;
- parametrii de calcul, control și revizuire ai compensației;
- mecanism de recuperare a unei eventuale supracompensații și de evitare a acesteia;
- indicatorii de performanță;
- bonusurile de performanță / penalitățile.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

PARAMETRII COMPENSAȚIEI

- + trebuie să fie **stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent;**
- + compensația **nu trebuie să depășească** ceea ce este necesar pentru a acoperi în totalitate sau în parte costurile suportate în cursul îndeplinirii obligațiilor de serviciu public, luând în considerare veniturile rezultate și un profit rezonabil;
- + atunci când o întreprindere desfășoară atât activități din categoria serviciilor de interes economic general, cât și alte activități, **este obligatorie menținerea unei contabilități separate;**
- + **nu se acordă nicio compensație** pentru costurile legate de activitățile care nu intră în categoria serviciilor de interes economic general.

$$\text{Compensația} = \text{Costuri} - \text{Venituri} + \text{Profit rezonabil}$$

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

Attention

IMPORTANT

PARAMETRII COMPENSAȚIEI

- ✚ dacă se prevede o revizuire a valorii compensației pe durata de valabilitate a actului de atribuire, actul trebuie să specifice modalitățile de efectuare a acestei revizuiți și orice impact pe care îl poate avea aceasta asupra valorii totale a compensației;
- ✚ dacă SIEG-ul este atribuit în cadrul unei proceduri de achiziții, metoda de calcul al compensației trebuie să fie inclusă în informațiile furnizate tuturor întreprinderilor care doresc să participe la procedură.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

ESTIMAREA COSTURILOR:

METODOLOGIA BAZATĂ PE ALOCAREA COSTURILOR

COST

- + atunci când activitățile întreprinderii în cauză se limitează la serviciul de interes economic general, se pot lua în calcul toate costurile acesteia;
- + atunci când întreprinderea desfășoară și alte activități care nu intră în domeniul de aplicare al serviciului de interes economic general, se iau în calcul numai costurile legate de serviciul de interes economic general;
- + costurile aferente serviciului de interes economic general pot acoperi toate costurile directe suportate pentru îndeplinirea serviciului de interes economic general și o contribuție proporțională la costuri, comună atât serviciului de interes economic general, cât și altor activități;
- + costurile legate de investiții, cu precădere cele privind infrastructura, pot fi luate în calcul atunci când acest lucru este necesar pentru îndeplinirea serviciului de interes economic general.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

COST

ESTIMAREA COSTURILOR:

METODOLOGIA COSTULUI NET EVITAT

✚ costul net necesar, efectiv sau preconizat pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public se calculează ca diferența dintre costul net suportat de prestator atunci când îndeplinește o obligație de serviciu public și costul sau profitul net al aceluiași prestator atunci când își desfășoară activitatea fără a îndeplini o astfel de obligație.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

ESTIMAREA VENITURILOR:

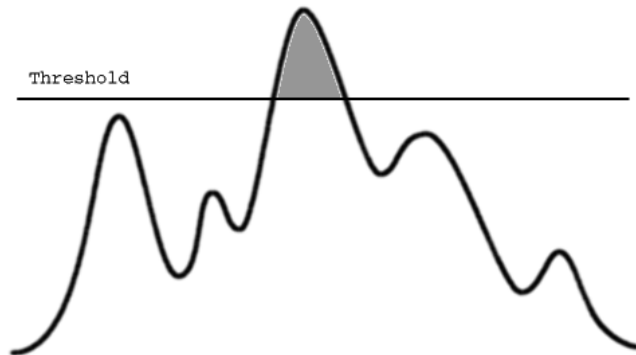
Revenue

- ✚ veniturile care trebuie luate în considerare cuprind cel puțin totalitatea veniturilor obținute din prestarea serviciului de interes economic general (inclusiv eventualele ajutoare de stat);
- ✚ dacă întreprinderea deține drepturi speciale sau exclusive asociate altor activități decât serviciile de interes economic general pentru care se acordă ajutoare, care generează profituri ce depășesc profitul rezonabil, acestea se includ în cadrul veniturilor;
- ✚ autoritățile pot decide ca profiturile provenite din alte activități decât cele care intră în domeniul de aplicare al serviciului de interes economic general respectiv să fie alocate în totalitate sau în parte pentru finanțarea serviciului de interes economic general.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

PROFIT REZONABIL

✚ dacă întreprinderii i se oferă un profit rezonabil ca parte a compensației sale, actul de atribuire trebuie să stabilească criteriile pentru calcularea acestui profit.

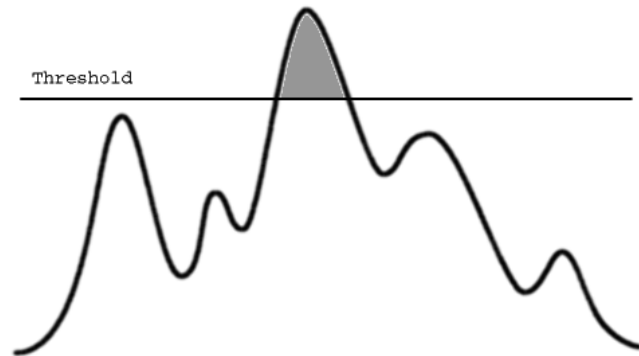
DEFINIRE:

PROFIT REZONABIL - rata rentabilității capitalului permanent de care ar avea nevoie o întreprindere tipică care analizează dacă să furnizeze sau nu serviciul de interes economic general pe întreaga durată de atribuire, ținând cont de nivelul de risc.

PROFITUL REPREZINTĂ O MĂSURĂ A RISCULUI ȘI TREBUIE CORELAT CU ACESTA !!!

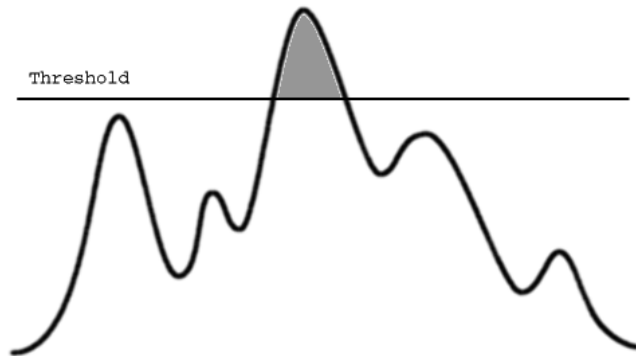
CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

PROFIT REZONABIL

- ✚ nivelul de risc depinde de sectorul vizat, de tipul serviciului și de caracteristicile mecanismului de compensare;
- ✚ profitul rezonabil ar trebui estimat luând ca referință rata rentabilității capitalului permanent obținută în cadrul unor tipuri de contracte de servicii publice similare, executate în condiții de concurență (de exemplu, contracte atribuite în urma unei proceduri de achiziții) – **DIN ȚARĂ SAU DIN AFARĂ!**
- ✚ autoritățile pot introduce criterii stimulative, legate, în special, de calitatea serviciului prestat și de câștigurile de eficiență a productivității - orice beneficii legate de creșterea eficienței productivității se stabilesc în așa fel încât aceste beneficii să se repartizeze în mod echilibrat între întreprinderi și statul membru și/sau utilizatori.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

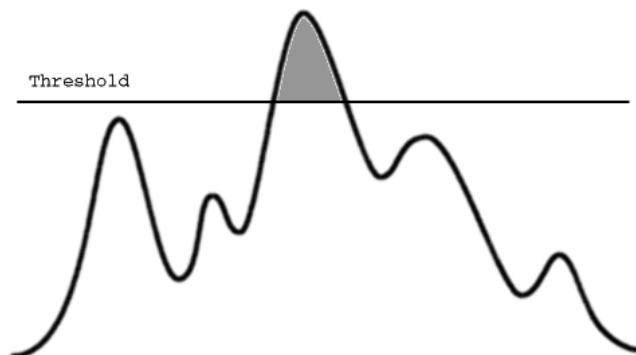
PROFIT REZONABIL

O rată a rentabilității capitalului care nu depășește rata de swap aplicabilă, plus o primă de 100 de puncte de bază, este considerată a fi rezonabilă în orice situație.

Rata swap relevantă este rata swap a cărei scadență și monedă corespund duratei și monedei prevăzute în actul de atribuire.

Atunci când furnizarea serviciului de interes economic general nu este legată de un risc comercial sau contractual major, în special ca urmare a faptului că, în esență, se compensează integral costurile nete ex post suportate pentru prestarea serviciului de interes economic general, profitul rezonabil nu poate depăși rata de swap aplicabilă, plus o primă de 100 de puncte de bază.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

Rate swap SIEG

Consiliul Concurenței
Rețeaua Națională de Ajutor de Stat

Acasă | Legislație ajutor de stat | Decizii ajutor de stat | Ajutor în România | Avize

Rețeaua Națională de Ajutor de Stat

Pornită din dorința de a îmbunătăți colaborarea informală între persoanele implicate în materia ajutorului de stat, Rețeaua Națională de Ajutor de Stat urmărește crearea unei echipe a experților din acest domeniu. Considerăm ca existența unei asemenea echipe va permite implementarea cu o mai mare rapiditate a măsurilor de sprijin, indiferent că este vorba sau nu de ajutor de stat, cu respectarea reglementărilor comunitare în materie, având ca obiectiv final sprijinirea mediului de afaceri și a economiei românești în general.

De asemenea, ne propunem ca prin intermediul acestui portal să asigurăm accesul la informațiile relevante din domeniul ajutorului de stat, punând astfel la dispoziția beneficiarilor, practicienilor și teoreticienilor, instrumentele necesare pentru a cunoaște tendințele în materia ajutorului de stat atât la nivel național, cât și la nivel comunitar. Totodată, toți cei interesați vor putea să găsească aici schemele de ajutor implementate în România, legislația aplicabilă în domeniul ajutorului de stat, articole de specialitate etc, într-un cuvânt **un partener de încredere.**

Împreună putem crea o **ECHIPĂ PENTRU VIITOR!**

Aici puteți vizualiza spotul TV de promovare a Rețelei Naționale de Ajutor de Stat
Campanie de informare inițiată de Consiliul Concurenței
Material realizat cu sprijinul Agenției pentru Strategii Guvernamentale

Reproducerea textelor și imaginilor de pe această pagină de web se va face numai cu acordul instituției și citarea sursei

Prezentare RegAS
Call-center RegAS
Situția ajutoarelor de stat
Consiliul Concurenței

Ajutorul de stat
Proceduri naționale ajutor de stat
Formulare ajutor de stat
Raportari în domeniul ajutorului de stat
Articole și publicații de specialitate
Dobanda de referință
Rate swap SIEG
Reglementări Fonduri Structurale
Noutăți și evenimente
Întrebări frecvente
Link-uri utile
Contact

Adrese alternative
www.ajutordestat.ro
www.stateaid.ro
www.ajutordestat.eu

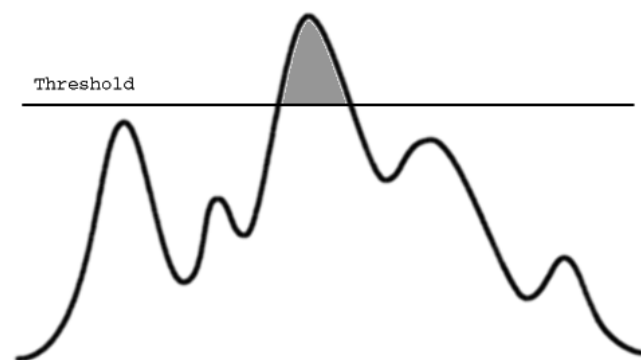
Caută o măsură
Cod CAEN
Caută

Noutăți

- Consiliul Concurenței a aprobat Regulamentul privind Registrul ajutoarelor de stat
- CONSULTARE PUBLICĂ!
Consiliul Concurenței supune spre consultare publică proiectul de Regulament privind Registrul ajutoarelor de stat (RegAS)
- Ghid privind ajutorul de stat - manual de curs
- Noua ordonanță de urgență privind ajutorul de stat: proceduri mai clare în cheltuirea banilor publici
- Legislația europeană în domeniul ajutorului de stat dezbătută la București

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

RATE SWAP 01.01.2017 – 30.06.2017

Moneda	Rata 1-an	Rata 2-an	Rata 3-an	Rata 4-an	Rata 5-an	Rata 6-an	Rata 7-an	Rata 8-an	Rata 9-an	Rata 10-an
EUR	-0.20	-0,19	-0,16	-0,11	-0,04	0,05	0,15	0,25	0,35	0,45
BGN	1,60	1,89	1,54	2,60	2,90	2,21	3,01	3,41	3,81	4,11
CZK	0,25	0,33	0,36	0,41	0,46	0,51	0,56	0,60	0,65	0,70
DKK	-0,02	0,01	0,07	0,13	0,22	0,31	0,41	0,52	0,63	0,72
GBP	0,53	0,55	0,59	0,65	0,71	0,78	0,85	0,92	0,98	1,04
HRK	0,90	1,53	1,85	2,12	2,36	2,62	2,87	3,13	3,32	3,35
HUF	0,70	0,78	0,86	1,01	1,20	1,40	1,61	1,80	1,98	2,15
RON	0,95	1,45	1,89	2,29	2,63	2,91	3,14	3,34	3,51	3,61
PLN	1,71	1,80	1,86	1,97	2,08	2,17	2,26	2,34	2,41	2,48
SEK	-0,52	-0,43	-0,30	-0,15	0,02	0,20	0,38	0,54	0,68	0,80

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

EVITAREA SUPRA-COMPENSĂRII

✚ furnizorul efectuează controale periodice sau se asigură că sunt efectuate astfel de controale, cel puțin la fiecare trei ani, pe durata de valabilitate a actului de atribuire, și la încetarea acestuia;

✚ în cazul în care o întreprindere a primit o compensație care depășește suma necesară pentru prestarea serviciului, furnizorul dispune rambursarea sumelor excedentare - parametrii de calcul al compensației se actualizează pentru viitor;

✚ dacă suma reprezentând supracompensația nu depășește 10 % din valoarea compensației anuale medii, supracompensația respectivă poate fi reportată pentru perioada următoare și poate fi dedusă din valoarea compensației datorată pentru perioada respectivă.

CONDIȚII DE ACORDARE A COMPENSAȚIEI

TRANSPARENȚA ACORDĂRII COMPENSAȚIEI

Pentru fiecare compensație pentru obligația de serviciu public, furnizorul trebuie să publice următoarele informații pe internet sau prin alte mijloace corespunzătoare:

- ✚ rezultatele consultării publice sau alte instrumente adecvate care demonstrează existența eșecului de piață care a generat nevoia de încredințare a unui SIEG;
- ✚ natura și durata obligațiilor de serviciu public;
- ✚ întreprinderea și, dacă este cazul, teritoriul în cauză;
- ✚ sumele reprezentând ajutorul acordat anual întreprinderii.

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. **Principiul Altmark**
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice

PRINCIPIUL ALTMARK

COMPENSAȚIA NU CONSTITUIE AJUTOR DE STAT DACĂ:

PRIMUL CRITERIU ALTMARK - întreprinderea beneficiară este efectiv însărcinată cu executarea unor obligații de serviciu public, iar aceste obligații sunt clar definite.

ACT DE ÎNCREDINȚARE COMPLET ȘI CORECT

AL DOILEA CRITERIU ALTMARK - parametrii pe baza cărora se calculează compensația sunt stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent, pentru a evita conferirea unui avantaj economic care poate favoriza întreprinderea beneficiară față de întreprinderile concurente.

COMPENSAȚIE CALCULATĂ EX-ANTE

NO

PRINCIPIUL ALTMARK

COMPENSAȚIA NU CONSTITUIE AJUTOR DE STAT DACĂ:

AL TREILEA CRITERIU ALTMARK - compensația nu depășește ceea ce este necesar pentru acoperirea în întregime sau în parte a costurilor ocazionate de executarea obligațiilor de serviciu public, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și de un profit rezonabil.

NU SE ACORDĂ O SUPRA-COMPENSAȚIE

AL PATRULEA CRITERIU ALTMARK - alegerea întreprinderii se face în cadrul unei **proceduri de achiziții publice deschise, transparente și nediscriminatorii** sau nivelul compensației necesare este determinat pe baza unei **analize a costurilor pe care o întreprindere tipică, bine administrată și dotată corespunzător pentru a putea satisface exigențele de serviciu public**, le-ar fi suportat pentru executarea obligațiilor respective, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și de un profit rezonabil pentru executarea acestor obligații.

CEL MAI SCĂZUT PREȚ PENTRU COMUNITATE

NO

PRINCIPIUL ALTMARK

ÎN LIPSA UNEI PROCEDURI DE ACHIZIȚII:

O remunerație general acceptată pe piață pentru un serviciu dat oferă cea mai bună referință pentru stabilirea nivelului compensației.

DACĂ NU EXISTĂ O ASEMENEA REMUNERAȚIE ACCEPTATĂ:

ÎNTREPRINDERE BINE GESTIONATĂ - INDICATORI:

✚ rate analitice reprezentative pentru productivitate (cifra de afaceri raportată la capitalului utilizat, costul total raportat la cifra de afaceri, cifra de afaceri pe angajat, valoarea adăugată pe angajat sau costurile cu personalul raportate la valoarea adăugată);

✚ rate analitice referitoare la calitatea ofertei în raport cu așteptările utilizatorilor - o întreprindere căreia i-a fost încredințată prestarea unui SIEG, dar care nu îndeplinește criteriile calitative stabilite de statul membru în cauză, nu este o întreprindere bine gestionată, chiar și în cazul în care costurile sale sunt scăzute.

PRINCIPIUL ALTMARK

IMPORTANT

- ✚ pentru raportarea la costurile înregistrate de o întreprindere „tipică” în sectorul vizat este necesar să existe **un număr suficient de întreprinderi** ale căror costuri pot fi luate în considerare;
- ✚ întreprinderile își pot avea sediul în același stat sau în alte state membre;
- ✚ nu se pot invoca costurile unei întreprinderi care se bucură de o poziție de monopol sau primește compensații pentru obligația de serviciu public acordate în condiții care nu sunt conforme cu legislația Uniunii - nivelul costurilor ar putea fi mai ridicat decât în mod normal;
- ✚ costurile care trebuie luate în considerare sunt toate costurile legate de SIEG, respectiv costurile directe necesare pentru a furniza SIEG și o contribuție adecvată la costurile indirecte comune atât SIEG, cât și altor activități.

ÎNTRERINDERE DOTATĂ CORESPUNZĂTOR CU MIJLOACE MATERIALE:

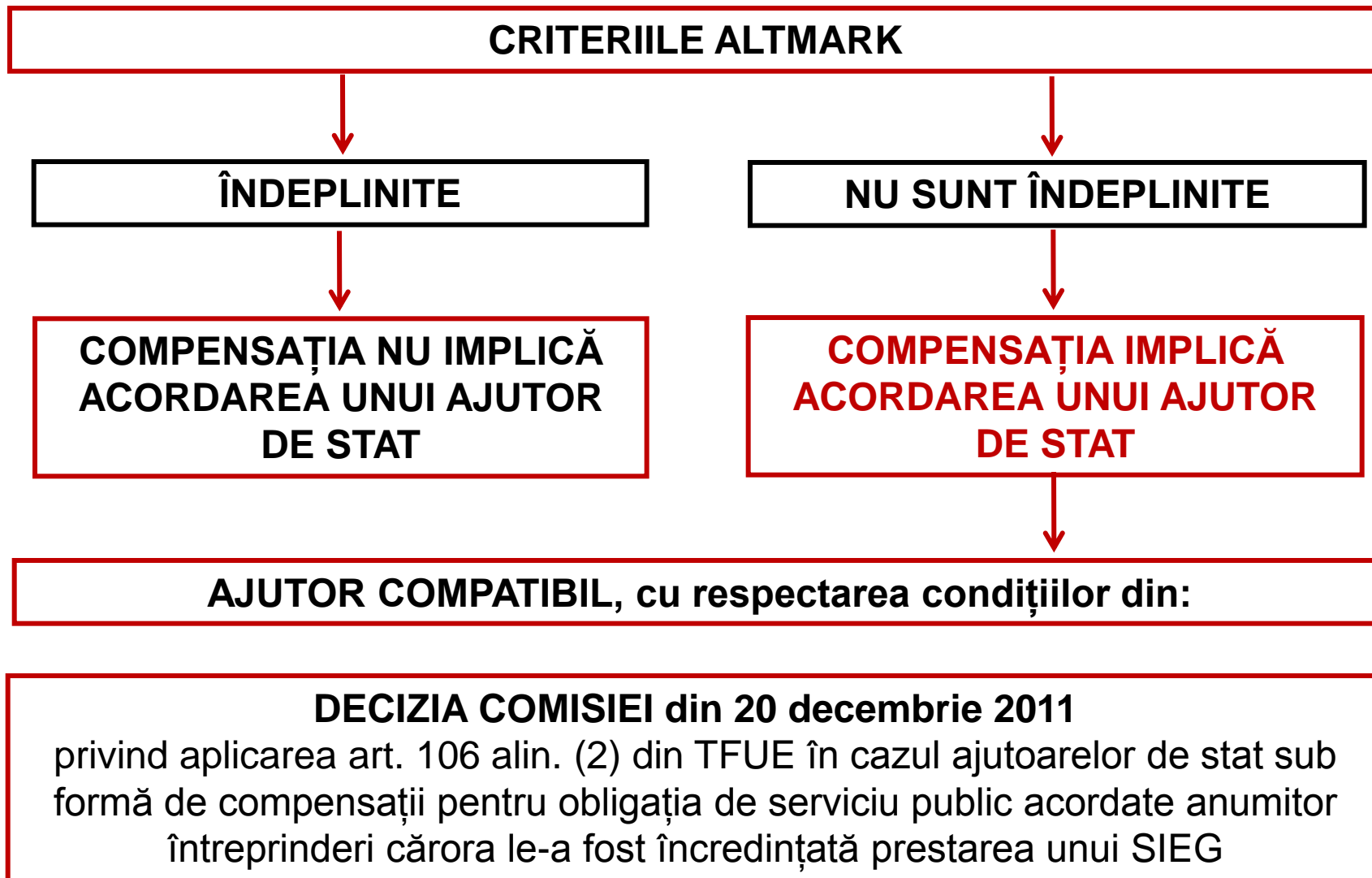
O întreprindere care dispune de resursele necesare pentru a-și îndeplini fără întârziere obligațiile de serviciu public care revin întreprinderii însărcinate cu prestarea de SIEG.

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. Principiul Altmark
5. **Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare**
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice

SIEG-UL EXCEPTAT DE LA NOTIFICARE

SIEG-UL EXCEPTAT DE LA NOTIFICARE

EXCEPTAREA DE LA OBLIGAȚIA DE NOTIFICARE SE APLICĂ DACĂ:

☚ sunt îndeplinite primele trei criterii Altmark.

☚ este vizat orice tip de serviciu, cu excepția serviciilor publice acordate întreprinderilor din domeniul transportului terestru.

☚ actul de încredințare face trimitere la Decizia UE.

☚ este respectată condiția referitoare la transparență.

☚ durata încredințării nu depășește zece ani;
☚ în cazul în care durata de valabilitate a actului de atribuire este mai mare de zece ani, exceptarea se aplică numai în măsura în care prestatorul serviciilor încredințate trebuie să efectueze investiții semnificative care trebuie să fie amortizate pe perioadă mai mare de timp, în conformitate cu principiile contabile general acceptate.

Public Service

SIEG-UL EXCEPTAT DE LA NOTIFICARE

EXCEPTAREA DE LA OBLIGAȚIA DE NOTIFICARE SE APLICĂ DACĂ:

- ✚ compensația se acordă pentru prestarea unor servicii de interes economic general de către spitale care asigură servicii de îngrijire medicală, inclusiv, după caz, servicii de urgență – sunt incluse și activitățile auxiliare direct legate de activitățile principale, în special în domeniul cercetării;
- ✚ compensația se acordă pentru prestarea unor servicii de interes economic general care răspund unor cerințe sociale în ceea ce privește îngrijirea medicală și de lungă durată, îngrijirea copilului, accesul și reintegrarea pe piața muncii, locuințele sociale, îngrijirea și incluziunea socială a grupurilor vulnerabile;
- ✚ compensația se acordă pentru prestarea de servicii de interes economic general pentru aeroporturi și porturi cu un trafic mediu anual ce nu depășește 200 000 de pasageri în cazul aeroporturilor și 300 000 de pasageri în cazul porturilor, pe parcursul a două exerciții financiare anterioare celui în care a fost încredințată prestarea serviciului de interes economic general;
- ✚ în orice alte cazuri în care valoarea medie anuală a compensației, calculată pentru durata de încredințare a serviciului, se situează sub 15 milioane euro.

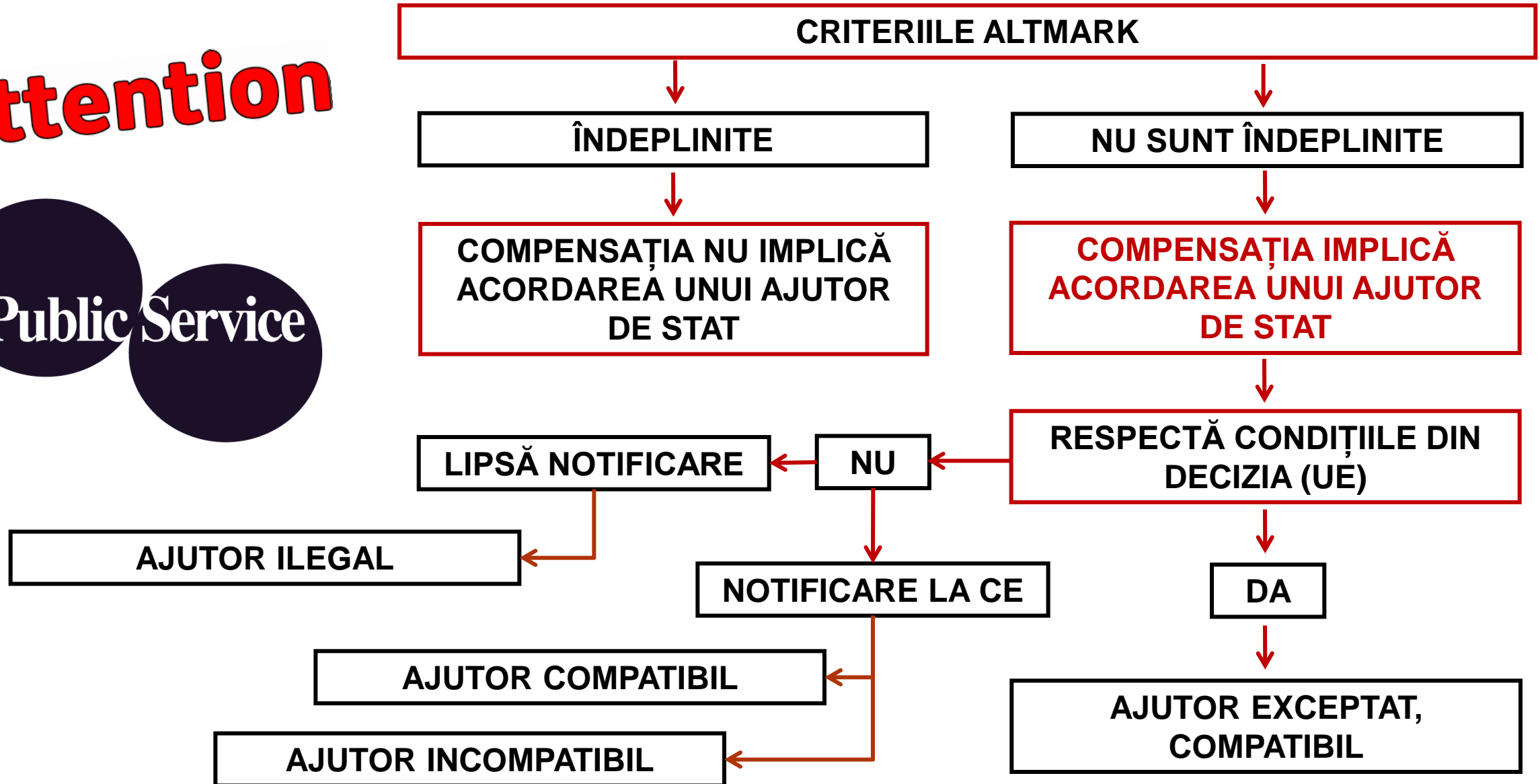
TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. Principiul Altmark
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. **Serviciul de interes economic general notificabil**
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice

SIEG-UL NOTIFICABIL

Attention

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. Principiul Altmark
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. **Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători**
8. **Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice**

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

APLICABILITATE:

- ✚ transport public de călători pe calea ferată (inclusiv tramvai și metrou);
- ✚ transport rutier;
- ✚ poate fi aplicat și la transportul în comun pe căi navigabile interioare și pe ape maritime naționale – integrare în rețea de transport public urban / suburban / regional.

NU SE APLICĂ:

- ✚ serviciilor de transport exploatare, în principal, pentru interesul lor istoric sau turistic.

FUNȚIONEAZĂ ÎN REGIM CONCURRENTIAL !!!

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

ELEMENTE OBLIGATORII ALE CONTRACTELOR DE SERVICII PUBLICE:

- + definire clară a serviciului (obligațiile prestatorului, zona geografică);
- + natura și întinderea drepturilor exclusive acordate prestatorului;
- + mecanismul de evitare a oricărei supracompensări;
- + parametri pe baza cărora se va calcula compensația;
- + modalitățile de alocare a costurilor legate de prestarea de servicii;
- + modalitățile de alocare a veniturilor încasate din vânzarea de bilete;
- + durata încredințării obligației de prestare a serviciului public;
- + posibilitatea de prelungire a duratei inițiale a Contractului;
- + standardele de calitate;
- + posibilitatea de a subcontracta serviciile.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

MECANISM DE EVITARE A SUPRA-COMPENSĂRII:

**DACĂ PRESTATORUL DERULEAZĂ, SIMULTAN, ACTIVITĂȚI
COMERCIALE ȘI ACTIVITĂȚI CARE INTRĂ ÎN SFERA DE APLICARE A
SERVICIULUI PUBLIC**

SEPARARE CONTABILĂ

- ✚ separare contabilă între activitatea subvenționată și activitățile comerciale;
- ✚ separare contabilă între categoriile de activități subvenționate (în cazul în care operatorului i s-au încredințat mai multe servicii publice);
- ✚ mecanism de rambursare / regularizare a eventualelor sume plătite excedentar operatorului cu titlu de compensație.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

COSTURI LUATE ÎN CALCUL LA STABILIREA COMPENSAȚIEI:

- ✚ cheltuielile cu personalul;
- ✚ consumul de energie;
- ✚ redevențele aferente infrastructurii;
- ✚ întreținerea și reparațiile autovehiculelor de transport în comun;
- ✚ materialul rulant;
- ✚ instalațiile necesare pentru exploatarea serviciilor de transport de călători;
- ✚ costurile fixe.

- ✚ costurile variabile sunt alocate integral fiecărei activități subvenționate;
- ✚ costurile fixe sunt distribuite proporțional fiecărei activități subvenționate (pro-rata).

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

VENITURI LUATE ÎN CALCUL LA STABILIREA COMPENSAȚIEI:

- ✚ venituri din vânzarea de bilete și abonamente (venituri care pot fi reținute de operatorul de servicii publice, restituite autorității competente sau partajate de cele două entități);
- ✚ venituri din diferențe de tarif (acordate pentru categoriile de călători care beneficiază de gratuități sau reduceri la tariful general de transport în comun – elevi, studenți, pensionari, persoane cu dizabilități etc);
- ✚ venituri din activități comerciale.

VENITURILE DIN ACTIVITĂȚI COMERCIALE POT FI LUATE ÎN CALCUL LA STABILIREA COMPENSAȚIEI!

DIMINUAREA COMPENSAȚIEI PLĂTITE DE AUTORITATEA PUBLICĂ!

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

CALCULUL EFECTIV AL COMPENSAȚIEI:

$$\text{Compensația} = Ct - Efp - Vt - Vdd - Vc + Pr$$

Ct - costurile totale suportate în legătură cu o obligație de serviciu public sau cu un set de obligații de serviciu public impuse de autoritatea competentă;

Efp - eventualele efecte financiare pozitive generate în cadrul rețelei exploatate în temeiul obligației/obligațiilor de serviciu public;

Vt – venituri din tarife;

Vdd – venituri din diferențe de tarif;

Vc - venituri din activități comerciale;

Pr – profit rezonabil.

PROFIT REZONABIL - rată de rentabilitate a capitalului normală pentru sectorul de activitate respectiv și care ține seama de riscul / absența riscului suportat de către operatorul de serviciu public în virtutea intervenției autorității publice.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

DURATA ÎNCREDINȚĂRII SERVICIULUI:

- ✚ limitată la 10 ani pentru serviciile de transport cu autocarul și cu autobuzul și 15 ani pentru serviciile de transport de călători pe calea ferată;
- ✚ dacă serviciul este acordat pentru mai multe moduri de transport, iar valoarea celui feroviar predomină, durata este limitată la 15 ani;
- ✚ dacă operatorul pune la dispoziție active importante pentru prestarea serviciilor de transport de călători, cu perioadă de amortizare lungă, durata Contractului de servicii publice poate fi prelungită cu cel mult jumătate din durata inițială;
- ✚ în cazul în care investiția în infrastructură este considerabilă, Contractul poate fi încheiat pe o perioadă mai lungă **dacă serviciile publice sunt atribuite urmare unei proceduri competitive de atribuire;**
- ✚ în acest caz, **Comisia este informată**, în termen de 1 an de la semnarea Contractului – se transmit Contractul și elementele care justifică durata extinsă a acestuia.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

MODALITĂȚI DE ATRIBUIRE A SERVICIULUI:

SERVICIUL POATE FI PRESTAT DE AUTORITATEA PUBLICĂ SAU ATRIBUIT:

- ✚ prin procedură competitivă (licitație);
- ✚ prin încredințare directă.

UTILIZAREA PROCEDURII COMPETITIVE ESTE OBLIGATORIE ÎN URMĂTOARELE CAZURI:

- ✚ prestarea serviciului este atribuită unor terțe întreprinderi

ȘI

- ✚ sunt depășite praguri referitoare la numărul de autovehicule exploatare, valoarea serviciilor anuale prestate sau numărul de km parcurși de vehiculele exploatare într-un an.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

ATRIBUIREA DIRECTĂ ESTE POSIBILĂ ÎN URMĂTOARELE CAZURI:

✚ serviciul se atribuie serviciul unui operator intern (entitate cu personalitate juridică distinctă asupra căreia autoritatea locală exercită un control asemănător celui exercitat asupra propriilor departamente – acționariat sau alte modalități de control):

- operatorul își va exercita activitatea pe teritoriul autorității locale competente;
- operatorul nu va participa la proceduri competitive de atribuire în vederea atribuirii de contracte de prestare servicii de transport pe teritoriul altei autorități (excepție face perioada de 2 ani până la expirarea propriului contract atribuit direct, în condițiile în care acesta nu îi va fi reînnoit prin încredințare directă);
- operatorul poate subcontracta parțial serviciul, dar prestarea celei mai importante părți din acesta îi revine;

✚ situații de urgență – perturbare / risc de perturbare a prestării serviciilor – maxim 2 ani – 5 ani în domeniul transportului feroviar.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

ALTE CAZURI ÎN CARE ESTE POSIBILĂ ATRIBUIREA DIRECTĂ:

✚ valoarea medie anuală a serviciului este estimată la mai puțin de 1.000.000 euro sau 7.500.000 euro, în cazul transportului feroviar

SAU

✚ serviciul public de transport călători vizează o distanță anuală de mai puțin de 300.000 km (500.000 km – pentru transportul feroviar).

ÎN CAZUL IMM-URILOR ATRIBUIREA DIRECTĂ ESTE POSIBILĂ DACĂ:

✚ valoarea medie anuală a serviciului este estimată la mai puțin de 2.000.000 euro

SAU

✚ serviciul public de transport călători vizează o distanță anuală de mai puțin de 600.000 km.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

PUBLICAREA ANUNȚULUI DE ATRIBUIRE A SERVICIULUI:

**SE PUBLICĂ ÎN JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE
(EX-ANTE)**

- ✚ în cazul atribuirii directe, cu un an înainte de atribuirea efectivă;
- ✚ în cazul atribuirii prin procedură competitivă, cu un an înainte de lansarea invitației de participare la procedură,

DACĂ

- ✚ serviciul public de transport călători vizează o distanță anuală de mai mult de 50.000 km.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

MODIFICARE INTRODUSĂ PRIN REGULAMENTUL (UE) NR. 2338/2016:

CAIETUL DE SARCINI VA INCLUDE, OBLIGATORIU, ELEMENTELE NECESARE FUNDAMENTĂRII OFERTEI:

- + cererea din partea călătorilor;
- + tarifele, costurile și veniturile legate de transportul public de călători acoperit de procedura competitivă de atribuire a contractelor;
- + detalii privind specificațiile infrastructurii relevante pentru operarea vehiculelor necesare sau a materialului rulant;
- + standardele de calitate și cele sociale impuse operatorilor;
- + informații cu privire la drepturile și obligațiile legate de transferul de personal de la operatorul anterior;
- + posibilitatea sub-contractării serviciilor și condițiile în care aceasta este posibilă.

REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007

PUBLICAREA ANUNȚULUI DE ATRIBUIRE A SERVICIULUI:

**SE PUBLICĂ, ÎN MAXIM 1 AN DE LA ATRIBUIRE (EX-POST),
URMĂTOARELE INFORMAȚII:**

- + numele entității contractante;
- + durata Contractului de servicii publice;
- + descrierea serviciilor care vor fi prestate;
- + obiectivele de calitate – retribuițiile și sancțiunile aplicabile;
- + condițiile privind activele esențiale.

**PUBLICAREA ÎN JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE ESTE
LĂSATĂ LA LATITUDINEA STATULUI MEMBRU!**

TEME ABORDATE – ZIUA IV

1. Serviciul public și serviciul de interes economic general
2. Existența unui serviciu de interes economic general – necesitatea demonstrării eșecului pieței
3. Condiții de acordare a obligației de serviciu public din perspectivă comunitară
4. Principiul Altmark
5. Serviciul de interes economic general exceptat de la obligația de notificare
6. Serviciul de interes economic general notificabil
7. Regulamentul 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători
8. **Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice**

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

SERVICII DE UTILITĂȚI PUBLICE:

- ✚ alimentarea cu apă;
- ✚ canalizarea și epurarea apelor uzate;
- ✚ colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- ✚ producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- ✚ salubritatea localităților;
- ✚ iluminatul public;
- ✚ administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale;
- ✚ transportul public de călători.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

MODIFICATĂ ÎN 2016 – ÎN ACORD CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE ȘI COMUNITARE ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT !

ART. 52 ALIN. (1) - Măsurile de natura ajutorului de stat nu pot fi acordate decât după avizarea acestora de către Consiliul Concurenței, cu respectarea procedurii naționale prevăzute de OUG nr. 77/2014 ..., precum și a procedurilor comunitare din domeniul ajutorului de stat.

ART. 52 ALIN. (2) - Contractele de delegare vor putea fi atribuite direct doar după obținerea avizului Consiliului Concurenței cu privire la respectarea prevederilor specifice din domeniul concurenței și al ajutorului de stat.

EXCEPȚII DE LA OBLIGAȚIA DE AVIZARE:

✚ valoarea estimată a achiziției de produse și servicii, fără TVA, este mai mică decât 132.519 lei;

✚ valoarea estimată a achiziției de lucrări, fără TVA, este mai mică de 441.730 lei.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

MODIFICATĂ ÎN 2016 – ÎN ACORD CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE ȘI COMUNITARE ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT !

ART. 52 ALIN. (4) - Pentru emiterea avizului prevăzut la alin. (1) și (2), Consiliul Concurenței va solicita, după caz, aviz consultativ de la autoritățile de reglementare competente.

ART. 52 ALIN. (5) - În aplicarea alin. (2), Consiliul Concurenței va emite un **regulament privind conformitatea cu aplicarea regulilor de concurență și ajutor de stat**, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Prin regulament se pot stabili și alte excepții de la regula obținerii avizului prevăzut la alin. (2), pentru proiectele finanțate din fonduri europene nerambursabile și pentru serviciile de utilități publice în cazul în care se utilizează un sistem de indicatori ai serviciilor pentru îmbunătățirea performanței prin analiză sistematică și adaptare la cele mai bune practici în domeniu / standarde de cost, ținându-se seama de gradul de afectare al concurenței pe piața relevantă.

REGULAMENTUL NU A FOST ÎNCĂ ADOPTAT !

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

SERVICIILE DE UTILITĂȚI PUBLICE - SIEG – PARTICULARITĂȚI:

ART. 1 ALIN. (4):

- a) au caracter economico-social;
- b) răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- d) au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- e) regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- f) presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- i) sunt organizate pe principii economice și de eficiență;
- j) pot fi furnizate / prestate de către operatorii titulari de licență care sunt organizații și funcționează fie în baza reglementărilor de drept public, fie în baza reglementărilor de drept privat;
- k) sunt furnizate / prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- l) recuperarea costurilor de exploatare ori de investiție se face prin prețuri și tarife reglementate sau taxe speciale.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

ATRIBUIREA SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE

Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește **înființarea, organizarea, coordonarea și funcționarea serviciilor de utilități publice**, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente sistemelor de utilități publice.

În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri în legătură cu ... **alegerea modalității de gestiune** a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, punerea la dispoziție a sistemelor de utilități publice destinate furnizării / prestării acestora.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

GESTIUNEA SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE

GESTIUNEA SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE - se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

MODALITATEA DE GESTIUNE A SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE - se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, **de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț / calitate**, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și **de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice**.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR SPECIFICE oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui **regulament al serviciului** și a unui **caiet de sarcini**, elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru ale serviciului.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

GESTIUNEA DIRECTĂ A SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE

GESTIUNEA DIRECTĂ - modalitatea de gestiune în care autoritățile își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea / prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

GESTIUNEA DIRECTĂ - se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat:

- ✚ servicii publice de interes local sau județean, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene;
- ✚ societăți comerciale, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale.

GESTIUNEA DIRECTĂ – se acordă prin hotărâre de dare în administrare, care trebuie să conțină prevederi detaliate și complete privind atribuțiile și responsabilitățile operatorilor cu privire la furnizarea / prestarea serviciului și operarea sistemului de utilități publice aferent.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

ATRIBUIREA DIRECTĂ A GESTIUNII UNUI SERVICIU PUBLIC

CONDIȚII CUMULATIVE – ART. 28:

- ✚ autoritatea publică exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional / operatorului în legătură cu serviciul furnizat / prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;
- ✚ operatorul (regional) desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării / prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a autorității(ilor) care i-au încredințat serviciul;
- ✚ capitalul social al operatorului (regional) este deținut în totalitate de autoritățile publice; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului (regional) este exclusă.

EXCEPȚIE DE LA REGULA GENERALĂ:

Serviciile de utilități publice pot fi furnizate / prestate și de regii autonome de interes local sau județean numai dacă acestea mai au în derulare proiecte de investiții cofinanțate din fonduri europene ori din împrumuturi rambursabile, până la finalizarea acestora aferente acestuia.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

GESTIUNEA DELEGATĂ A SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE

GESTIUNEA DELEGATĂ - modalitatea de gestiune în care autoritățile atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea / prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract de delegare a gestiunii.

GESTIUNEA DIRECTĂ - implică punerea la dispoziția operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

DELEGAREA GESTIUNII - se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate.

GESTIUNEA DELEGATĂ - se realizează prin intermediul unor operatori de drept privat – acționează pe riscul și răspunderea lor.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

CONTRACTUL DE DELEGARE A GESTIUNII

CONTRACTUL DE DELEGARE A GESTIUNII - atribuie unui operator dreptul și obligația de a furniza / presta integral un serviciu de utilități publice ori numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului/ activității furnizate / prestate, în schimbul unei redevențe.

AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE – au rolul de a:

- + adopta politici și strategii de dezvoltare a serviciilor, respectiv programe de dezvoltare a sistemelor de utilități publice;
- + urmări, controla și supraveghea modul în care se realizează serviciile de utilități publice, respectiv:
  - modul de respectare a obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii;
  - calitatea serviciilor furnizate / prestate;
  - indicatorii de performanță ai serviciilor furnizate/prestate;
  - modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilități publice;
  - modul de formare, stabilire, modificare și ajustare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

CONTRACTUL DE DELEGARE A GESTIUNII CUPRINDE:

- a) denumirea părților contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) durata contractului;
- d) drepturile și obligațiile părților contractante;
- e) programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât fizic, cât și valoric;
- f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;
- g) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;
- h) tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
- i) modul de tarifare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;
- j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;
- n) condițiile de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea din orice cauză a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investițiilor realizate;
- q) administrarea patrimoniului public și privat preluat.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

ATRIBUIREA CONTRACTELOR DE DELEGARE A GESTIUNII

Se atribuie prin procedura de achiziție – conform reglementărilor legale în vigoare - nu se pot atribui direct.

Societățile comerciale cu capital social integral public pot participa la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice în zona teritorială de competență a unităților administrativ-teritoriale care exercită o influență dominantă asupra acestora sau în afara acestei zone dacă operatorul nu are încheiat un alt contract de delegare a gestiunii atribuit direct.

În cazul furnizării / prestării mai multor tipuri de servicii în aceeași localitate sau a aceluiași serviciu în mai multe localități, operatorul va ține o evidență separată a activităților desfășurate, cu contabilitate distinctă pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare în parte, după caz, astfel încât activitățile sale din diferite sectoare și localități să fie ușor de evaluat, monitorizat și controlat.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

VENITURILE OPERATORILOR DE SERVICII PUBLICE

Veniturile operatorilor se constituie prin încasarea de la utilizatori, **sub formă de prețuri sau tarife**, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate / prestate și, după caz, din **alocații bugetare**, cu respectarea următoarelor principii:

- ✚ asigurarea autonomiei financiare a operatorului;
- ✚ asigurarea rentabilității și eficienței economice;
- ✚ asigurarea egalității de tratament al serviciilor de utilități publice în raport cu alte servicii publice de interes general;
- ✚ recuperarea în totalitate de către operatori a costurilor furnizării/prestării serviciilor.

LEGEA NR. 51/2006 – UTILITĂȚI PUBLICE

PREȚURI ȘI TARIFE

Prețurile și tarifele aferente serviciilor de utilități publice se fundamentează, ajustează și modifică cu respectarea metodologiei de calcul stabilite de autoritățile de reglementare competente, pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, și includ o cotă pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor de utilități publice, precum și o cotă de profit.